

въ началото ололо 6 километра по тѣсната долина на Янтра и сетѣ, като завива на лѣво, почва да се искачва по стрѣмнитѣ глинесси сѣверни плѣщи на планината, които носятъ названието Червенъ брѣгъ. По този начинъ той се протака още 12 километра до висотата Шипка — водораздѣла на Балкана. Отъ тукъ той се извира на нѣколко коляна и, като достига върха Св. Никола, минава по источнитѣ му склонове и почва да се спуща доволно стрѣмно на югъ къмъ с. Шипка, гдѣто и слиза въ Тунджанската долина. Цѣлия пѣтъ отъ Габрово за Шипка се считаше за шосенъ, обаче, къмъ описиваемото врѣме, само първитѣ 9 километра се поддържаха въ исправностъ; на останалото протяжение шосето бѣше напуснато и непоправлявано и планинскитѣ потоци го бѣха прѣвърнали въ обикновенъ планински коларски пѣтъ, който прѣдставляваше твърдѣ голѣми трудности за движението не само на артилерията, но и за кавалерията. Сѣвернитѣ склонове на Балкана сж сравнително не тѣй стрѣмни и почти на всѣкадѣ покрити съ гѣста гора. Южнитѣ, напротивъ, носятъ скалистъ характеръ, иматъ една голѣма стрѣмнина и гората тукъ е по рѣдка, а на мѣста и съвсѣмъ отсъствува. Само тукъ-таме въ дълбокитѣ долища се е съхранила дребна гора, която съ приближението къмъ върха, постепенно редѣе, а самитѣ нѣрхове, съ исключение на Страничната и Лѣсна височини, оставатъ съвършено голи.

Самата естествена позиция на Шипка прѣдставлява редъ височини, които се простиратъ по водораздѣла, съ направление отъ западъ на изтокъ. и които се спущатъ въ видъ на тераси къмъ сѣверъ и югъ. Дѣсниятъ флангъ на турската позиция се опира на върха малакъ-Бердекъ, отъ тукъ тя върви по сѣдловината, която съединява тѣзи височина съ върха Св. Никола. Този послѣдния съставлява центра на позицията, ако тя се заема съ фронтъ на сѣверъ или югъ. По нататѣкъ тя се простира